

Yhteenveto Nuorisovaltuuston aloitteista ja kannanottoista sekä niiden vastauksista vuonna 2025

Aloitteet

Aloite vanhojen tanssien toteutuksen siirtämisestä opiskelijoiden päätökseen (3.12.2024)

Aloitteessa halutaan lukiolaisille paremmat mahdollisuudet vaikuttaa vanhojentanssien toteutukseen. Aloitteessa koetaan, että opiskelijoiden toiveita ei olla otettu huomioon vanhojentanssien toteutuksessa, koska aloitteessa tuodun esimerkin mukaisesti joissain lukiossa vanhojentanssiparia ei ole itse saanut valita.

Lukiokoulutuksen vastauksessa tuodaan esille, että vanhojen tanssit ovat osa lukion opetus- ja muuta toimintaa, jotka perustuvat valtakunnallisiin lukion opetussuunnitelman perusteisiin. Lukion opetussuunnitelman mukaisesti lukion tulee edistää kaikessa toiminnassaan yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa. Nykyisellä toteutuksella, jota aloitteessa vastustetaan, on haluttu ehkäistä muun muassa kiusaamistapauksia, jossa nuori ei ole itse löytänyt tanssiparia. Vastauksesta todetaan, että on tärkeää keskustella opintojakson toteuttamisesta opiskelijoiden kanssa, mutta opettaja on aina vastuussa opetuksesta, myös lukion liikunnan valinnaisten opintojen, kuten vanhojen tanssien, osalta.

Aloite: alakoulussa luettava enemmän kirjoja (21.1.2025)

Aloitteessa ehdotetaan, että alakoulussa luettaisiin enemmän kirjoja niin, että lukukaudelle olisi tavoite määrä luettuja kirjoja per oppilas.

Espoon suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa painotetaan lukemisen edistämistä ja seurataan oppilaiden lukutaidon kehitystä. Valtakunnallisesti perusopetukseen on lisätty 1.8.2025 alkaen kaksi vuosiviikkotuntia äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineeseen alakouluihin. Tarkoitus on lisätä aikaa opiskella ja harjoitella tärkeitä perustaitoja eli luku- ja kirjoitustaitoa. Espoon suomenkielisen perusopetuksen osalta lisätunnit tulevat 1. ja 3. vuosiluokille ja opetussuunnitelmaa tarkennetaan siten, että lukutaitoa painotetaan entistä enemmän. Valtuuston tahtotila on, että Espoo ottaa tavoitteekseen asemoitua lukemiskulttuurin johtavaksi kaupungiksi Suomessa pyrkien tässä roolissaan kehittämään jatkuvasti uusia keinoja edistää lasten, nuorten ja aikuisten lukemista (9.12.2024). Vastauksessa mainitaan lisäksi useita tapoja, joilla Espoossa jo tehdään lukutaitotyötä.

Aloite koulujen välisistä liikuntakilpailuista (28.2.2025)

Aloitteessa ehdotetaan, että koulujen kesken järjestettäisiin liikuntakilpailuja niin, että koulut tai luokat keräävät liikuttuja kilometrejä esimerkiksi kuukauden ajan.

Suomen- ja ruotsinkielinen perusopetus sekä lukiokoulutus ovat vastanneet aloitteeseen. Koulujen sisäiset sekä koulujen väliset liikuntatapahtumat on koettu liikunta-aktiivisuutta lisäävinä sekä lisäävän myös koulujen yhteisöllisyyttä ja koulujen välistä verkostoitumista. Ajatus nuoria aktivoivista liikuntahaasteista ja -kilpailuista on myös liikunnan kehittäjäopettajien mielestä kannatettava. Vastauksessa kuvataan tapoja, jolla aloitteen ideaa voitaisiin toteuttaa huomioiden erityisesti lajitarjonnan ja suoritusmahdollisuuksien monipuolisuus, hyvin vähän vapaa-ajalla liikkuvien nuorten huomioiminen, matalan kynnyksen osallistumismahdollisuudet ja oppilaiden osallistaminen toiminnan suunnitteluun. Toiminta voitaisiin suunnitella yhteistyössä liikunnan ja urheilun tulosityksikön liikuntapalvelujen kanssa.

Aloite suorasta aloiteoikeudesta Espoon kaupunginvaltuustoon (18.3.2025)

Aloitteessa pyydetään suoraa aloiteoikeutta kaupungin valtuustoon. Aloitteessa toivotaan, että suoralla aloiteoikeudella nuorten aloitteet saavat paremmin näkyvyyttä ja kaupungin päätöksentekijöillä on entistä paremmat mahdollisuudet tarttua niihin ja käydä keskustelua. Vastaava käytäntö on myönnetty muun muassa Oulun ja Loviisan nuorisovaltuustoille.

Aloitetta on käsitelty kaupunginjohtoryhmässä. Nuorisovaltuuston aloitteiden käsittelyä tullaan tehostamaan ja kehittämään niin, että nuorisovaltuuston aloitteita käsiteltäisiin aiempaa useammin lautakunnissa.

Aloite matalan kynnyksen urheilujoukkueiden perustamisesta (18.3.2025)

Aloitteessa halutaan lisätä liikunnan harrastusmahdollisuuksia erityisesti niille nuorille, jotka eivät koe kovatasoista kilpaurheilua omakseen. Aloitteessa toivotaan mahdollisuutta osallistua ohjattuun, yhteisölliseen ja säännölliseen urheiluharrastukseen matalalla kynnyksellä.

Liikunnan ja urheilun tuloksikkoo on vastannut aloitteeseen ja se on käsitelty liikuntalautakunnassa 05.06.2025 § 34. Vastauksessa tuodaan esille esimerkiksi olemassa olevaa yhteistyötä kaupungin ja urheiluseurojen kanssa sekä maksuttomien urheiluryhmien rahallista tukea. Lisäksi avataan tavoitteita esimerkiksi avustus- ja tukimuotojen kehittämisestä ja toimista, jolla maksuton ja matalankynnyksen urheiluryhmät ja seuratoiminta löytäisi nuoret.

Aloite Hydrohex-vesijumppien lisäämisestä (27.5.2025)

Aloitteessa halutaan lisätä Hydrohex-vesijumppien tarjontaa uimahalleissa, koska ne ovat suosittuja ja kaikki eivät mahdu mukaan ohjatuille liikuntatunneille. Jumppia voisi aloitteen mukaan lisätä sekä ohjattuina tai omatoimisin.

Aloitteeseen vastaa liikuntapalvelut.

Aloite keinujen lisäämisestä (27.5.2025)

Aloitteessa ehdotetaan, että keinoja tulisi lisätä koulujen pihalla. Nuorisovaltuusto haluaa aloitteella parantaa pihojen viihtyvyyttä ja lisätä ulkona vietettäviä välitunteja.

Aloitteeseen vastaa tilapalvelut.

Aloite maauimaloiden lisäämisestä (27.5.2025)

Aloitteessa toivotaan, että Espoossa voisi lisätä maauimaloita Leppävaaran maauimalan lisäksi. Aloitteessa kannatetaan myös pienempien kahluuallaiden perustamista.

Espoon vuoden 2026 talousarvion neuvottelutuloksen pöytäkirjamerkintöjen mukaisesti kaupunkiympäristön toimiala tekee vuoden 2026 aikana selvityksen, millä edellytyksillä jokaiseen kaupunkikeskukseen saataisiin lasten kahluuallas tai muu vastaava lasten kesäiset vesileikit mahdollistava paikka.

Aloite parkkipaikkojen lisäämisestä lukiolaisten käyttöön Otaniemessä (19.8.2025)

Aloitteessa halutaan lisätä parkkimahdollisuuksia lukiolaisille Otaniemen alueella. Aloitteessa vedotaan siihen, että nuoret joutuvat kulkemaan pitkien matkojen päästä kouluun tai käyttämään autoa harrastusten vuoksi ja parkkipaikkojen puute on korostunut syksyllä opiskelijamäärien kasvaessa.

Aloitteeseen vastaa tilapalvelut.

Aloite läsnäolo- ja puheoikeudesta kaupunginhallituksen jaostoihin (19.8.2025)

Aloitteessa pyydetään nuorille edustusoikeutta kaupunginhallituksen kolmeen jaostoon: elinkeino- ja kilpailukykyjaostoon, konserni- ja tilajaostoon sekä Espoon ja Kauniaisten yhteiseen työllisyys- ja kotoutumisjaostoon. Aloitteessa perustellaan tarvetta sillä, että niissä päätetään nuorten kannalta hyvin keskeisistä asioista, kuten korkea- ja ammatilliseen koulutukseen liittyvistä asioista, kuntayhtymien, esim. HSL:n toimintaa sekä työllisyyttä, joka myös nuorille on usein tärkeä kysymys.

Konserni- ja tilajaosto on marraskuuhun mennessä myöntänyt edustusoikeuden nuorisovaltuuston jäsenelle. Muut jaostot käsittelevät nuorisovaltuuston edustuspaikkaa loppuvuodesta 2025.

Aloite kirjastojen työrauhan palauttamisesta (23.9.2025)

Aloitteessa halutaan parantaa kirjastojen työskentelyrauhaa palauttamalla kirjastoihin lukusaleja tai rauhoittamalla yleisiä tiloja. Aloitteessa pidetään valitettavana, että kirjastoissa korostuu nykyään rauhallisen lukemisen sijaan esitykset, työpajat tai muut vastaavat monitoimitilaa vaativat tapahtumat.

Kirjastopalvelut viittaavat vastauksessaan kirjastojen lainmukaiseen tehtävään tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Espoon kirjastoissa kuntalaiset otetaan mukaan kirjastojen suunnitteluun ja palveluita kehitetään asiakkaita kuunnellen. Kaikissa kaupungin aluekirjastoissa on lukusali ja varattavia tiloja. Yleiset kirjastot eivät pysty tyydyttämään kaikkia opiskelijoiden hiljaisen tilan tarpeita, koska yleisen kirjaston tehtävänä on palvella kaikkia asiakasryhmiä ja toimia myös aktiivisen kansalaistoiminnan keskuksina.

Aloite: Pitkän koulumatkan omaaville painotetussa opetuksessa oleville peruskoululaisille tulisi taata ilmaiset HSL-liput (25.11.2025)

Aloitteessa halutaan, että myös painotetussa opetuksessa opiskeleville nuorilla tarjottaisiin ilmainen julkisen liikenteen lippu samoilla perusteilla kuin lähikoulussa opiskeleville. Aloitteessa toivotaan, että matkustuskustannukset eivät olisi täten kenellekään este hakeutua painotettuun opetukseen.

Aloite: Kaupunkia tulisi rakentaa kauniimmin (25.11.2025)

Aloitteessa halutaan, että kaupunki kiinnittäisi tulevaisuudessa erityistä huomiota rakennusten ulkoasuun ja arkkitehtuuriin. Aloitteessa toivotaan erityisesti panostuksia kauneuteen, monimuotoisuuteen ja inhimilliseen kaupunkikuvaan erityisesti arkkitehtuurissa, mutta myös värien ja viherkasvien kautta.

Aloite: Nuorisovaltuuston sivuille julkaistava vanhat aloitteet (25.11.2025)

Aloitteessa halutaan nuorisovaltuuston vanhat aloitteet ja pöytäkirjat julkaistavaksi kaupungin nettisivuille.

Aloite: Kasvisruoasta mieluisampaa (25.11.2025)

Aloitteessa halutaan kehittää koulujen kasvisruokia, jotta ruokahävikkiä voitaisiin minimoida, kasvisruokaan suhtauduttaisiin positiivisesti ja päivittäisen kouluruuan syöminen ja sitä kautta jaksaminen parantuisi. Aloitteella halutaan kasvisruokaan tehtävien panostusten myötä edistää kestävä kehityksen tavoitteita: vähentää ympäristökuormitusta, säästää resursseja ja kustannuksia sekä tukea terveellisiä ja vastuullisia ruokailutottumuksia.

Aloite liikenneturvallisuuden parantamisesta koulujen lähellä (25.11.2025)

Aloitteessa halutaan parantaa koulujen lähiympäristöjen turvallisuutta lisäämällä koulujen lähetyvillä olevat suojatiet sinivalkeisiin heijastinpylväin. Heijastinpylväissä vilkkuu sinivalkoinen varoitusvalo, kun jalankulkija lähestyy suojatietä. Aloitteen mukaan näin voitaisiin parantaa suojatien huomioimista sekä autoilijan että jalankulkijan toimesta.

Aloite Espoonlahden urheilupuiston yleisurheilujuoksuradasta (25.11.2025)

Aloitteessa toivotaan, että Espoonlahden urheilupuiston yhden tekonurmikentän ympärille rakennettaisiin kiertävät juoksuradat. Espoonlahden alueella ei tällä hetkellä ole yleisurheilukenttää, jossa juoksuharjoittelu onnistuu, vaan vastaavia kenttiä on Matinkylässä ja Otaniemessä.

Kannanotot

Kannanotto Espoonlahden uimahallin sulkemisesta (18.3.2025)

Kannanotossa vastustetaan Espoonlahden uimahallin sulkemista uuden uimahallin rakentamisen ajaksi. Kannanotossa korostetaan uimahallin merkitystä lasten ja nuorten harrastuspaikkana sekä koulu-uintien kannalta arvokkaana.

Nuorisovaltuusto esitteli kannanoton itse kaupungin valtuuston kokouksessa 31.3.2025.

Kannanotto kesälomien siirtämistä vastaan (27.5.2025)

Kannanotossa vastustetaan julkisuudessa esillä ollutta keskustelua kesälomien siirtämisestä ns. Yleiseurooppalaiseen suuntaan. Nuorisovaltuusto vetoaa erityisesti siihen, että kevätlukukausi on jo nykyisellään pitkä ja aiheuttaa uupumusta.

Lisäksi lausunnot:

Lausunto valtuustoaloitteeseen ulkovälituntien palauttamiseksi yläkouluihin

Nuorisovaltuuston lausunto ei kannata pakollisia ulkovälitunteja. Perusteena kannalle on kokemus siitä, että pelkkä ulos pakottaminen ei vähennä esimerkiksi puhelimen tuijottamista. Lausunnon mukaan tulisi mieluummin panostaa ulkotilojen viihtyvyyteen.

Lausunto valtuustoaloitteeseen koulujen alkamisajoista

Nuorisovaltuusto ei kannata koulujen alkamisaikojen siirtämistä myöhemmäksi. Lausunnon mukaan koulujen alkuaminen myöhemmin ei sopisi monen huoltajan työaikatauluihin ja myöhemmät aamut aiheuttaisivat koulun loppumisajan venymisen, joka taas vaikuttaisi harrastuksiin ehtimiseen, jolloin illat venyisivät, eikä toivottua hyötyä saada, kun nukkumaan menokin myöhästyy.

Lausunto Kilon ja Keran alueen koulupalvelujen järjestämisestä

Nuorisovaltuusto kannattaa lausunnossaan vaihtoehtoa, jossa Kilonpuiston koulusta muodostettaisiin kolmisarjainen yhtenäinen peruskoulu ja ilmaisutaitopainotteinen opetus siirtyy Keran kouluun tulevaisuudessa. Lausuntoa ja kyseistä vaihtoehtoa perustellaan sillä, että alakoulupaikkojen riittävyys voitaisiin taata, koulumatkat pysyisivät lyhyinä, ilmaisutaitopainotteinen opetus saisi tarkoituksenmukaisemmat tilat ja yhtenäinen peruskoulu tukisi oppilaiden siirtymävaihetta.

Lausunto valtuustoaloitteeseen maksuttomista menkoista Espoossa

Nuorisovaltuusto kannattaa aloitetta ja kuukautisten normalisointia. Nuorisovaltuusto kannattaa lausunnossa kuitenkin, että kuukautissuojia jaettaisiin esimerkiksi viikkopakkauksina terveydenhoitajalta tai opehuoneesta. Lausunnossa toivotaan myös, että kilpailutuksen niin salliessa painotettaisiin kotimaisia valmistajia.